

Muhammedanermisjonen - Kristen Muslim-misjon

AV GEIR VALLE

Det tør være kjent fra dagspressen at Den Norske Muhammedanermisjon 8. nov. 1975 avholdt ekstraordinært landsmøte, og med 86 mot 71 stemmer (8 stemte blankt) vedtok å trekke seg ut av samarbeidet med Church of Pakistan (COP).

Bakgrunn

NMM's engasjement i Pakistan strekker seg tilbake til 1958, da NMM sendte Päävi og Arne Rudvin som støttemisjonærer gjennom Dansk Pathanmisjon til Pakistan Lutherske Kirke. En strid innen Pathan-misjonen førte i 1962 til splittelse, og opprettelse av en ny støtteorganisasjon for Pakistan Lutherske Kirke i Danmark. Rudvins tok avskjed fra Pathanmisjonen, og Landsstyret i NMM overtok ansvaret for Rudvins som NMM's direkte utsendinger innen Pakistan Lutherske Kirke.

I 1965 ble Arne Rudvin valgt til biskop for denne kirken.

Høsten 1970 ble unionskirken Church of Pakistan etablert. Den lutherske kirken gikk med i COP, sammen med anglikanske, metodistiske og presbyterianske kirker. Arne Rudvin forble biskop også innen unionskirken, og ble i 1972 forflyttet av kirken til Karachi stift. Han ble videre formann i en teologisk komité som skulle utarbeide en bekjennelse for kirken, en bekjennelse som i prinsipp ble godkjent av kirkens første synode.

NMM behandlet ikke kirkens inntreden i unionskirken som egen sak, men fortsatte å støtte arbeidet som før. Landsstyrets treårsmelding 1969-72 inneholder litt over en side om kirkeunionen i Pakistan, og treårsmeldingen ble enstemmig godkjent av generalforsamlingen. Fra flere hold ble det gitt uttrykk for stor glede og takknemlighet over det arbeid Rudvin hadde fått anledning til å være med på i COP. Verken på generalforsamling i 1972 eller i 1974 var det noen som offentlig lot kritiske merknader til samarbeidet med COP komme til uttrykk. Heller ingen etterlyste et formelt vedtak om samarbeid med COP.

På landsstyremøte 9. august 1975 forelå det en søknad fra et ektepar (teolog og sykepleier) om antagelse som misjonskandidater til Pakistan. Det ble da klart at det i det sittende landsstyre var så grunnleggende uenighet om engasjementet i Pakistan at man fant det nødvendig med et ekstraordinært landsmøte for å avklare spørsmålet. At landsstyret enstemmig gikk inn for avholdelse av et slikt landsmøte, skyldtes nok ikke bare striden om Pakistan, men også de

jevnt over vanskelige arbeidsforhold man hadde hatt i landsstyret det året. Bl. a. hadde nestformannen allerede i februar 1975 bedt seg fritatt alle sine tillitsverv innen misjonen, da han ikke lenger kunne sitte i landsstyret p. g. a. forholdene i misjonen. Ved å innkalle til et landsmøte, håpet begge parter på en avklaring.

Som sakspapirer til landsmøtet ble det innen landsstyret utarbeidet to innstillinger. Den ene konkluderte med å oppfordre Landsmøtet til å gå inn for fortsatt støtte til COP, og om mulig å sende ut flere misjonærer. Den andre innstillingen konkluderte med at NMM etter sine grunnregler ikke kunne ha misjonærer i COP, men da innstillingene ble sendt ut som sakspapirer, var denne konklusjonen strøket. Først på landsstyremøte dagen før landsmøtet ble en lett utvidet konklusjon føyet til igjen, og de delegerte til landsmøtet fikk kjennskap til konklusjonen først ved opplesing på landsmøtet. Der ble det også opplyst at et flertall på 7 i landsstyret hadde sluttet seg til innstillingen om fortsatt støtte til COP, mens et mindretall på 4 sluttet seg til innstillingen utarbeidet av landsstyrets formann, som anbefalte brudd med COP.

En kommentar til innstillingene var på forhånd utarbeidet av biskop Rudvin og utsendt som sakspapir, sammen med COP's bekjennelse og NMM's grunnregler.

Forslaget fra mindretallet i landsstyret hadde følgende ordlyd: «Med det kjennskap en har til den teologiske situasjon innenfor Church of Pakistan, samt det forhold at COP er medlem av Kirkenes Verdensråd, og har samarbeid med den katolske kirke, finner Landsmøtet ikke å kunne støtte arbeidet innenfor COP.» Under debatten la NMM's stifter, Otto Torvik, frem følgende tilleggsforslag: «Det ekstraordinære landsmøte erklærer at da Pakistan Kirke ikke er en luthersk kirke, må en eventuell beslutning om tilslutning til PK og Arne Rudvins videre samarbeid med denne, ansees å være i strid med NMM's grunnregler §§ 2 og 9. NMM's tilslutning og samarbeid med PK må derfor opphøre så snart som mulig.» Mindretallet i landsstyret mente at dette falt sammen med deres forslag, og de føydte formuleringen til sitt eget forslag. Senere ble dette forslag vedtatt med 86 mot 71 stemmer. Det ble imidlertid forlangt protokolltilførsel av en delegert, sogneprest Øystein Honningdal, som hevdet at et vedtak om stans av samarbeidet med COP etter grunnreglene krevde $\frac{2}{3}$ flertall.

Kommentarer til vedtaket

1. At COP er medlem av Kirkenes Verdensråd ble ansett som et alvorlig hinder for fortsatt støtte fra NMM. Det ble innvendt at et slikt prinsipp ville ramme store deler av den øvrige misjonsvirksomhet i Norge, idet bl. a. både Misjons-selskapet, Misjonssambandet, Misjonsforbundet – og mer indirekte også Santalmisjonen – alle samarbeider med KV-kirker. Et direkte spørsmål om man ville tilrå oppsigelse av samarbeidet også for disse organisasjoners vedkommende, ble ikke besvart.

Et slikt prinsipp ville også skape vanskeligheter for et samarbeid med Den norske kirke, men ikke desto mindre hadde forslagsstilleren, i egenskap av landsstyreformann i NMM, senest en måned før landsmøtet undertegnet en søknad til samtlige menighetsråd innen Den norske kirke om kirkeoffer til NMM.

2. COP har samarbeidet med den katolske kirke. Rudvin hadde i sin kommentar redegjort for at det dreide seg om samarbeid på det sosiale plan, bl. a. en samordning av kreftene for å lære kristne analfabeter å lese sin Bibel, videre et samarbeid innen Pakistan Bibelselskap om en felles bibeloversettelse, og planer om en sosiologisk undersøkelse av de kristnes kår i Pakistan. Innvendingene mot dette samarbeidet var likevel heftige, og ble fremført som om det dreide seg om kirkefelleskap. Argumentasjonen avslørte en sterk motvilje mot alt som smakte av katolsk, basert på en vulgærpropaganda mot den katolske kirke hvor alle nyanseringer var utvisket.

3. Kjennskapet til den teologiske situasjon i COP. Den eneste kritikk som ble rettet mot kirkens offisielle bekjennelse, var at den ikke inneholdt «noe om den evige pine», – en innvending som røper liten forståelse for en bekjennelsens funksjon, og som må sies å bero på en lite velvillig lesning av bekjennelsens tekst.

Den øvrige kritikk var rettet mot uttalelser i referats form fra enkeltpersoner innen COP, først og fremst mot en uttalelse om nødvendigheten av å bekjempe «verbalinspirationens bibeloppfattelse». At dette var uttalt i et muslimsk miljø, hvor også de kristne er sterkt påvirket av muslimsk skriftoppfatning, og ikke i norsk kirkedebatt, syntes ikke å være forstått. Også de øvrige innvendinger mot enkeltpersoners uttalelser røpet en manglende evne eller vilje til å forstå dem i den sammenheng de var uttalt, og «kjennskapet til den teologiske situasjon» som det ble talt om, synes derfor mer sakssvarende å kunne kalles *mangel* på kjennskap. Heller enn å henvise til situasjonen i Pakistan, kunne man henvise til norsk kirkepolitikk som grunn for bruddet med COP.

4. Samarbeidet med COP skal være i strid med NMM's grunnregler. De paragrafer det henvises til, gir imidlertid ikke grunnlag for en slik konklusjon. Paragrafene lyder: «§ 2 Bekjennelse: Misjonens forkynnere i heimlandet og på misjonsmarken skal lære i overensstemmelse med Bibelen og den evangelisk-lutherske kirkes bekjennesskrifter. (Apostolicum, Nicenum, Athanasianum, Augustana og Luthers lille katekisme.)» «§ 9 Endring av misjonsoppgavene: Skulle det i fremtiden komme situasjoner som gjør det vanskelig eller umulig å drive misjonsarbeidet etter de gjeldende regler, må det på et ordinært, eller ekstraordinært, landsmøte tas beslutning om nye metoder eller nye misjonsoppgaver (med $\frac{2}{3}$ flertall).»

5. Formelle innvendinger mot samarbeid med COP. Et argument som ble tillagt sterk vekt på landsmøtet, var at NMM formelt aldri har gitt sin tilslutning til at Rudvin som NMM's utsending gikk inn i COP. Til dette, se under Bakgrunn (ovenfor).

Sluttkommentar

Flertallet på 7 i landsstyret la etter avstemningen ned sine verv. Den ene misjonær som var tilstede på landsmøtet, opplyste at hun straks ville si opp sin tjeneste i NMM. Om hun får følge av de øvrige misjonærer i NMM er i skrivende stund ikke offisielt avgjort, men samtlige misjonærer hadde til landsmøtet gitt uttrykk for at de ønsket at arbeidet i Pakistan skulle fortsette.

Det burde være unødvendig å påpeke at landsmøtets mindretall ikke er en gruppe ekumenikk-romantikere som vil godta enhver kirkeunion bare fordi det

er en union. Det er den konkrete vurdering av situasjonen i COP som gjør at vi med frimodighet vil støtte arbeidet der. Ja, ikke bare «vil støtte», men vi har oppfattet dette som et kall fra Gud som vi gjennom vårt engasjement i NMM har fått være med på.

Når mindretallet på landsmøtet senere gikk inn for å danne et støttelag for å sikre at misjonsarbeidet i Pakistan (og andre steder) kan fortsette, er det en følge av at vi ikke kan forsvare, verken overfor Gud eller oss selv, å unnlate å bruke de muligheter vi i dag har, også i Pakistan. Arbeidet der har vært vårt kall. Misjonærene der bør fortsette sin virksomhet, en virksomhet som vi ser er fulgt av velsignelse. Argumentene mot samarbeidet overbeviste oss ikke, verken ut fra Skrift, bekjennelse eller klare fornuftsgrunner. Tvert imot. Når da arbeidet ikke kan fortsette på annen måte, vil vi danne et nytt støttelag for å muliggjøre det.

Skrutt for å opprette Kristen Muslim-misjon ble tatt allerede umiddelbart etter landsmøtet i NMM. Lite er fastlagt ennå, men det er klart at Kristen Muslim-misjon mest vil få karakter av en støttemisjon i nært samarbeid med andre norske misjonsorganisasjoner, og med et selvstendig arbeid i Pakistan. Hjemmearbeidet skal begrenses til det som er tjenlig for å drive arbeidet ute, og må nok hovedsakelig baseres på en stab av faste givere.